

Kursplan

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap

Institutionen för psykologi

2PS520 Riskbruk, missbruk, beroende och samsjuklighet, 7,5
högskolepoäng

Substance use, abuse/dependence and co-morbidity, 7.5 credits

Huvudområde

Psykologi

Ämnesgrupp

Psykologi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för hälso- och livsvetenskap 2014-10-06

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2015

Förkunskaper

60 hp inom Psykologprogrammet eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Redogöra för likheter och skillnader mellan alkohol och andra substanser och deras verkningsmekanismer i nervsystemet.
- Visa kunskaper om faktorer som bidrar till uppkomst och vidmakthållande av missbruks- och beroendeproblem.
- Kunna använda diagnostiska redskap och bedömningsmetoder som används kliniskt och i forskning.
- Kunna skilja mellan olika grader och typer av missbruk och beroende och hur Modern diagnostik tillämpas inom området.
- Vara väl förtrogen med samsjuklighetsproblematiken vid alkohol och narkotika.
- Kunna det aktuella forskningsläget kring evidensbaserad behandling.

Innehåll

- Olika typer av missbruks- och beroendetillstånd. Diagnoser och klassifikation.
- Historik och epidemiologi.

- Hjärnan och drogerna. Samsjuklighet med ADHD och neuropsykologiska problem.
- Psykologiska, sociologiska och organisatoriska modeller i missbruksbehandling.
- Beroendetillstånd med och utan samsjuklighet med psykiska störningar.
- Gender-relaterade aspekter.
- Diagnostiska tests and frågeformulär för klinik och forskning.
- Utvärderingsmodeller och evidensbaserad behandling.

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, grupparbeten kring tillämpade moment under utbildningen.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Kursen examineras genom aktivt deltagande i seminarier, enskild och/ eller gruppuppgift och salstentamen.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursutvärdering. Kursutvärderingen sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Armelius, B-Å., Armelius, K. (2010). *En naturalistisk studie av 14000 svenska missbruksklienter baserad på Addiction Severity Index. Missbruksutredningens kunskapsbilaga*. Stockholm: SOU 2011:6, Kapitel 6, sidorna 97 – 167. ISBN. 978-91-38-23525-6.

Socialstyrelsen (2007: *Riktlinjer för Missbruks- och beroendevården*. Stockholm. Social-Styrelsen.

American psychiatric Association (2002). Mini-DSM-5. Diagnostiska kriterier enligt ICD 10 och DSM-5. (*Diagnostic and Statistical Manual, 4th Edition, Text Revision*). Danderyd, Pilgrim Press
Ca. 75 sidor)

American psychiatric Association (2013). (*Diagnostic and Statistical Manual, 5th Edition, Text Revision*)./7 25 sidor).

DiCastelnuovo, A., Costanza, S., Bagnardi, V., Donati, MB., Iacoviello, L., Gaetano, G. (2006): *Alcohol dosing and total mortality in Men and Women - An updated Meta-analysis of 34 Prospective Studies*. Archives of Internal Medicine, Vol 166:11/25): 2437-2443.

Franck, J., Nylander, I (red:er): Beroendemedicin. *Studentlitteratur, Lund* (valda delar ca 100 sidor). ISBN 978-91-44-048291-1.

Heilig, M. (2010). Beroendetillstånd. *Lund, Natur och Kultur*. ISBN 978-91-44-07336-1

Kacko, J. (2010). Opiatberoende. *Stockholm, Liber, Stockholm*. ISBN. 978-91-47-09928-3.

Wirbing, P., & Borg, S. (2011). Integrerad behandling av dubbeldiagnoser. *Lund. Studentlitteratur*. ISBN.

Artiklar kommer att delas ut i relation till de olika ämnesområdena i kursen. Artiklarna är en viktig del av kunskapsinnehållet och hålls så aktuella som möjliga.

AVHANDLINGAR/ARTIKLAR SOM TILLHANDAHÅLLES PÅ CD-SKIVA

Armeliuss, B-Å., Armeliuss, K. (2010). En naturalistisk studie av 14000 svenska missbruks-klienter baserad på Addiction Severity Index. Missbruksutredningens kunskapsbilaga. Stockholm: SOU 2011:6, Kapitel 6, sidorna 97 – 167. ISBN. 978-91-38-23525-6.

DiCastelnuovo, A., Costanza, S., Bagnardi, V., Donati, MB., Iacoviello, L., Gaetano, G. (2006): Alcohol dosing and total mortality in Men and Women – An updated Meta-analysis of 34 Prospective Studies. Archives of Internal Medicine, Vol 166:11(25): 2437-2443

Fridell, M. (1996): Institutionella behandlingsformer vid missbruk – Ideologi, organisation och behandling. Stockholm, Studentlitteratur.

Klinisk prevalens av olika psykiska störningar bland narkomaner. Inverkan longitudinellt av olika grad och typ av psykisk sjuklighet på förloppet i brottslighet, sjukvårdskonsumtion och överdödlighet. Stockholm. Kriminalvården

Fridell, M., Hesse, M. & Billsten, J. (2006). Criminal Behavior in Antisocial Substance Abusers between Five and Fifteen Years Follow-Up. The American Journal on Addictions, 16: 1–5, 2007.

Fridell, M. (2002): Lögnen som redskap i den pedagogiska processen. I M. Johansson & J. Lindén &: Perspektiv på handledning. Studentlitteratur, sid 95-109. (Fås ut som stencil).

Jansson, I. (2011). Femårsuppföljning av tvångsvårdade kvinnor – inverkan av psykisk störning på förloppet: Akademisk avhandling sid. Kappan, sidan 13-66. ISBN. 978-91-978718-2-2.

Nordström, A., & Andreasson, S. (2011). Riskbruk av alkohol- dolt beroende, tidig upptäckt och möjliga insatser. I missbruket, Kunskapen, Vården. Missbruksutredningens kunskapsbilaga. Stockholm: SOU 2011:6, Kapitel 10, sidorna 279-328. ISBN. 978-91-38-23525-6. Finns på CD:n

Socialstyrelsen (2007): Riktlinjer för Missbruks- och beroendevården. Stockholm. Socialstyrelsen.

Kursivläsning: Fridell, M.: Institutionella behandlingsformer inom missbruksvården. Ideologi, Organisation och Resultat. Stockholm, Natur och Kultur. (Finns på CD:n).

Franck, J., Nylander, I (red:er): Beroendemedicin. Studentlitteratur, Lund (valda delar ca 100 sidor). ISBN 978-91-44-048291-1.

Kacko, J. (2010). Opiatberoende.// Stockholm, Liber, Stockholm. ISBN. 978-91-47-09928-3.

*Heilig, M. (2010). Beroendetillstånd. Lund, Natur och Kultur. ISBN 978-91-44-07336-1
Lundqvist, T.*